

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/178/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7115231603
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7115231603.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: B. X., B.. X.X.XXXX H. J.P. X., B.. X.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, na návrh otca: X. G., B.. XX.X.XXXX, bytom W.N., X. Č.. X, O.Č.. Ú. W., K. Č.. XX, za účasti matky: X. U., B.. XX.X.XXXX, bytom W., X. Č..X, v konaní o zníženie výživného takto

rozhodol:

Návrh na zníženie výživného **z a m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Otec maloletých detí B. X., B.. X.X.XXXX H. J. X., B.. X.XX.XXXX sa návrhom, ktorý podal súdu dňa 23.11.2015, domáhal zníženia výživného zo svojej strany zo sumy 100 Eur mesačne pre každé mal. dieťa na sumu minimálneho výživného, 27,13 Eur, pre každé mal. dieťa, od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že naposledy bolo výživné pre mal. deti upravené pri rozvoze manželstva s matkou mal. detí rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 26.2.2014, č.k. 21P/166/2013 -80. Vtedy súd určil výživné po 100 Eur mesačne na každé maloleté dieťa a on sa neodvolal, lebo bol zúfalý z rozpadu rodiny. V súčasnosti je od 8.5.2015 vo výkone trestu odňatia slobody, nemá žiaden príjem z ktorého by svoju vyživovaciu povinnosť vedel plniť a preto túto zmenu považuje za podstatnú zmenu na jeho strane, odôvodňujúcu zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom.

Matka na návrh otca podala písomné vyjadrenie v ktorom uviedla, že nesúhlasí s návrhom otca na zníženie výživného, pretože sám zavinil, že je vo výkone trestu odňatia slobody. Ako otec detí sa mal správať zodpovedne, tak, aby bol schopný svoje povinnosti voči nim plniť. Žiadala jeho návrh zamietnuť. Poukázala na to, že otec neplnil svoju vyživovaciu povinnosť ani vtedy, keď bol na slobode. Iba v mesiaci január 2015 jej zaplatil 200 Eur. V čase výkonu väzby za mesiace jún, júl, august 2014, október, november, december 2014 obdržala od ÚZNV Košice- Šaca 246,83 Eur. Za obdobie december 2015 a január 2016 obdržala od ÚZNV Košice- Floriánska výživné v sume 47,68 Eur.

Kolíznym opatrovníkom podal vo veci písomné vyjadrenie dňa 3.3.2016 v ktorom uviedol, že matka po rozvoze manželstva s otcom maloletých detí, žije iba s deťmi v trojizbovom byte za ktorý hradí 160,93 Eur nájomné a 51,90 Eur inkaso. Matkin príjem predstavuje 328,13 Eur. Finančne jej vypomáhajú rodičia. Otec s deťmi udržiava písomný kontakt, deti otca navštevujú aj vo výkone trestu odňatia slobody. Kolízny opatrovník neodporučil zníženie výživného vzhľadom na to, že to nie je v prospech a záujme mal. detí.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P/166/2013, Okresného súdu Košice II sp. zn.

6T/102/2014, Okresného súdu Košice I, sp.zn. 3T/53/2015, listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi konania a vyžiadanými súdom, na základe ktorých zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

Posledná úprava výživného zo strany otca pre maloleté deti X. bola rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 26.2.2014, č.k. 21P/166/2013 -80. Týmto rozsudkom bolo rozvedené manželstvo rodičov mal. detí, maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného pre čas po rozvode manželstva po 100 Eur mesačne pre každé mal. dieťa a bol upravený styk otca s deťmi. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.4.2014. V čase tohto súdneho rozhodnutia bola matka zamestnaná s príjmom XXX Eur mesačne, otec mal. detí bol bez práce, ale z posledného zamestnania odišiel vlastnou vinou a preto súd vzal do úvahy jeho zárobky u posledného zamestnávateľa (cca XXX Eur). Výživné bolo určené na základe súhlasného prednesu otca mal. detí.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že od mája minulého roka je vo výkone trestu odňatia slobody za krádeže, ktorých sa dopustil a za ktoré som bol odsúdený rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 13.10.2015 č.k. 3T/53/2015. Okrem toho mu bol premenený aj skôr uložený podmienený trest na nepodmienečný trest v konaní na Okresnom súde Košice II, sp. zn. 6T/102/2014 v dôsledku toho, že sa dopustil ďalších krádeží, ale vo výkone trestu odňatia slobody je aj za iné trestné činy. Výkon trestu by mu mal trvať až do roku 2018. Momentálne nie je zaradený do výkonu práce. Dôvodom, prečo podával tento návrh je aj skutočnosť, že pokiaľ bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, bude si musieť nájsť nejaké bývanie, teda bude musieť platiť bývanie a je otázne, či sa bude vedieť zamestnať. Pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, do 8.5.2015 bol zamestnaný na dohodu ako kuchár a zarábala 300 Eur v čistom po odrátaní stravy, ktorú tam dostával. Zamestnaný som bol na dohodu vo K. I. W.. Nepopieral, že neplatil výživné na maloleté deti takou čiastkou, ako to určil súd z toho dôvodu, že nestihol, lebo už od 4.4.2014 bol vo výkone trestu odňatia slobody, prvýkrát do 26.11.2014, potom sa zamestnal, ale od mája 2015 je znova vo výkone trestu odňatia slobody.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, pracuje v spoločnosti R. a jej príjem predstavuje mesačne XXX,XX Eur. K tomu dostáva rodinné prídavky vo výške 46 Eur mesačne, nemá žiaden iný príjem. Žije v spoločnej domácnosti s maloletými deťmi a s priateľom v trojizbovom byte, ktorý už majú majetkoprávne vysporiadaný, takže je na jej mene. Za byt platí 160 Eur mesačne a 46 Eur je inkaso, električka, internet, televízor a podobne, rozhlas. Jej priateľ prispieva na tieto platby polovičkou.

Maloletý J. navštevuje 1. ročník Základnej školy na L. D. P. W., je zdravý, stravuje sa v škole, čo stojí asi 25 Eur mesačne a družina 11 Eur mesačne. Okrem toho navštevuje futbalovú akadémiu, kde matka platí 16,66 Eur mesačne a platí rôzne aktivity, ktoré vyvíjajú zo školy, keď idú niekde na predstavenie, alebo na výlet.

Maloletá B. je taktiež zdravá, navštevuje Materskú škôlku na Y. D. P. W.. Poplatky v materskej škôlke predstavujú 23 Eur mesačne + 7 Eur príspevok pre škôlku a ostatné výdavky súvisia s bežnými potrebami maloletých detí, teda so stravovaním, oblečením, obutím a hygienou.

Súd sa oboznámil so spisom Okresného súdu Košice II. sp. zn. 6T/102/2014, ktorý sa týkal trestného stíhania otca za prečin krádeže, ktorého sa dopustil dňa 14.3.2014. Trestným rozkazom tohto súdu zo dňa 24.11.2014 bol otec odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov. Uznesením Okresného súdu Košice I zo dňa 4.6.2015 č.k. 0T/185/2013 bol otcovi premenený podmienený trest na 6 mesiacov za prečin krádeže, ktorého sa dopustil dňa 1.11.2013, na nepodmienečný trest.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice I č. k. 3 T/53/2015 súd zistil, že Trestným rozkazom tohto súdu zo dňa 13.10.2015 bol otec právoplatne odsúdený za 4 skutky, pokračovacie prečiny krádeže, ktorých sa dopustil v mesiacoch marec až máj 2015 a bol odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 16 mesiacov. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 28.10.2015.

Podľa § 163 ods. 1,2 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa menia pomery.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ust. § 78 ods. 1,2 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú v spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov u povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je taká zmena okolností za ktorých bolo doteraz výživné určené, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe u mal. dieťaťa sa takáto zmena pomerov predpokladá uplynutím troch rokov, prípadne začatím plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotného stavu dieťaťa alebo povinného rodiča a pod. Nie je žiadúce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

Zákon o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť (§ 62 ods. 1 a ods. 5 Zákona o rodine) a upravuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Cieľom ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb.

Na základe vykonaného dokazovania, citovaných zákonných ustanovení a zásad pre úpravu výživného, súd zistil, že od poslednej úpravy výživného za zmenili pomery na strane otca mal. detí v tom, že v súčasnosti sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, kde má obmedzenú možnosť príjmu. Pre rozhodnutie súdu o návrhu otca na zníženie výživného však bolo podstatné, či sú splnené zákonné podmienky pre zníženie výživného, teda či sa otec sám, vlastným zavinením nezbavil možnosti mať zárobok zo zamestnania (§75 ods.1 ZR). Na návrh otca súd zisťoval dôvody pre zníženie výživného a dospel k tomu záveru, že otec sa dopustil prečinu krádeže opakovane, za ktoré prečiny bol právoplatne odsúdený a z tohto dôvodu vykonáva v ústave pre výkon trestu odňatia slobody uložený trest, s predpokladaným ukončením výkonu trestu v roku 2018. Krádeže sa otec dopustil svojim úmyselným konaním a v dôsledku toho neprichádza do úvahy zníženie výživného. Podľa zaužívanej súdnej praxe, pokiaľ sa rodič zbavil svojim úmyselným konaním, kvôli ktorému bol odsúdený na trest odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré má podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. (IV. ÚS ČR 1181/2007). Preto súd má za to, že pokiaľ prečin krádeže, ktorých sa dopustil otec opakovane, sú jeho úmyselným konaním v rozpore so zákonom, tieto neodôvodňujú zníženie výživného zo strany otca a preto súd jeho návrh zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust., § 146 ods. 1, písm. c/OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.